

HOVSLAGAR

MAGASINET Maj–Juni 2025 nr 3, uppdaterad version

Sverige

Ordförande-klubban byter hem

Hej igen alla medlemmar! Nu är jag tillbaka. Efter ett uppehåll på två år kände jag när jag blev tillfrågad om att bli ordförande igen att jag saknat detta, att jag fortfarande brinner för frågorna och att jag har mer att ge.

Ordförande har ordet

För två år sedan lämnade jag över ordförandeklubban till Mikaela Hallstedt, som svingat den med bravur.

Efter årsmötet på Solvalla gav hon den åter till mig. Nästan som om vi hade delad vårdnad om den.

Men vi kommer att jobba tillsammans, för Mikaela är ju vår nye vice ordförande.

Vi rivstartar med att svara på en remiss från Jordbruksverket. Sen ska vi köra fortbildningen med dess sju block i expressfart med examen innan jul. Under tiden ska vi också ha ett SM och ett höstmöte.

Arbetsuppgifter saknas inte och det ska bli så kul!!!

Ta hand om varandra!

Vi ses!

Mats Holmstedt
Ordförande

Övergångsreglerna förlängs med fem år

SHF:s möte med Jordbruksverket gav resultat

Har du ännu inte behörighet att ansöka om godkännande hos Jordbruksverket så pekar allt nu på att du får ytterligare fem år på dig. Det är resultatet av ett initiativ från SHF att påverka Jordbruksverket.

Den 2 april klubbade riksdagen igenom en ny lag. En konsekvens av lagen var att det efter den 1 september 2030 skulle bli olagligt att kalla sig hovslagare om man inte är godkänd av Jordbruksverket.

De övergångsregler som har gällt sedan 2009 skulle bara gälla fram till årsskiftet 2025/2026. Därefter skulle endast de som gått en treårig utbildning kunna bli godkända av Jordbruksverket.

Lagen börjar gälla den 1 september 2025 men riksdagen gav hovslagare fem års respit: Man får kalla sig hovslagare fram till den 30 september 2030. Efter det datumet får endast de som är av Jordbruksverket godkänd hovslagare kalla sig för hovslagare.

SHF har sedan lagen klubbades den 2 april arbetat för att Jordbruksverket skulle förlänga de övergångsregler som gällt sedan

2009, så att de skulle gälla även efter årsskiftet 2025/2026 och fram till den 30 september 2030, då skyddet av titeln hovslagare träder i kraft.

På initiativ av SHF hölls ett möte med företrädare för Jordbruksverket och den 8 maj informerades Jordbruksverket SHF och Distriktshovslagarna att övergångsreglerna kommer att förlängas i ytterligare fem år.

Efter det att Jordbruksverket har fått in remissvar (senast den 20 maj) kommer verket att arbeta med föreskriften om vad som kommer att gälla från den 1 september 2025. Exakt hur formuleringarna kommer att bli återstår att se men klart är att det från nu och fram till den 30 augusti 2030 kommer att bli möjligt att få ett godkännande med hjälp av en tilläggsutbildning.

Lagen innebär inget yrkesförbud. De som inte är godkända av Jordbruksverket 1 september 2030 får fortsätta sko, men det är olagligt för dem att kalla sig hovslagare eller liknande. Den som kallar sig hovslagare utan att vara godkänd riskerar böter.

De nya förutsättningarna innebär att den fortbildning SHF

gått ut och erbjudit, där samtliga block (1-7) och examen skulle klaras av innan årsskiftet, nu inte längre behöver gå i expressfart.

Har du gått en kortare utbildning och inte har gått en tilläggsutbildning, eller har lång yrkeserfarenhet men saknar behörighet att ansöka om godkännande kan du genom SHF:s fortbildning skaffa dig den behörigheten.

För att läsa om innehållet i Fortbildningen, gå in på hovslagareföreningens hemsida under rubriken Utbildning:

www.hovslagareforeningen.se

Behandlingsförbudet påverkas inte av den nya lagen. Det gäller som tidigare. Du som redan är godkänd av Jordbruksverket berörs inte av den nya lagen.

Här kan du läsa mer:

Den föreskrift som bestämmer att det från 1 januari 2026 enbart är möjligt att bli godkänd hovslagare om man har en treårig utbildning finns i SJVFS 2016:9 och SJVFS 2020:24. Ytterligare information finns även i Lag (2009:302) om djurhälsopersonal och godkända hovslagare.

2 april 2025

Riksdagen beslutade om den nya lagen. Lagen börjar gälla den 1:e september 2025.

8 maj 2025

Jordbruksverket går SHF tillmötes – man ska kunna bli godkänd med hjälp av en tilläggsutbildning

31 augusti 2030

Sista dag att med tilläggsutbildning ansöka om godkännande hos Jordbruksverket.

1 september 2030

Från och med nu krävs en treårig utbildning för att bli av Jordbruksverket godkänd hovslagare. Det blir förbjudet att kalla sig hovslagare om man inte är godkänd. Icke godkända får fortsätta sko men måste kalla sig något annat än hovslagare eller liknande.

Vad har du för tankar kring samarbetet med veterinärer i din yrkesroll?

John Forbord
– Samarbete med veterinärer är nödvändigt. Jag är klinikhovslagare så jag jobbar mycket med veterinärer. Jag ser behovet. Tillsammans skapar man ett mycket bättre helhetsresultat för hästar med problem.

Per Trygg
– Jag har tidigare jobbat som veterinärassistent i tre år. Jag säger till: "Du får prata så att jag förstår". Ibland vill veterinärerna att man ska göra något som inte går att göra. Det de vill i teorin fungerar inte alltid i praktiken. Man kan inte trola.

Madeleine Finke Andersson
– Jag tycker samarbetet funkar bra. Veterinärerna är öppna för hästens bästa. Jag tycker inte att det har varit svårt att diskutera och komma fram till en lösning.

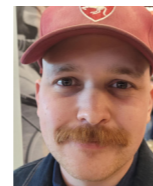
Ronja Juntunen
– Jag har tur så jag behöver inte ha så mycket kontakt med veterinärer. Jag har mycket friska och sunda hästar i min kundkrets. Det samarbete jag trots allt haft har fungerat bra.

Joanna Thunström Hammarström
– Oftast får man informationen genom hästägaren. Egentligen skulle man ju vilja prata med veterinären. Om det behövs ringer jag upp. Annars blir det som att kunden ska säga hur jag ska göra mitt jobb.

Sonny Palmqvist
– Under mina 25 år i yrket tycker jag att samarbetet har blivit bättre. Vi pratar mer direkt nu. Jag vill inte ha skorekommendationer utan en diagnos. Bäst tycker jag inte vill att veterinären säger "det här är diagnosen – lös problemet".

Anton Wounder
– Jag har jobbat i ett år och haft både positiva och negativa upplevelser. Det är bra när man jobbar på plats. Då kan man ge förslag och gemensamt komma fram till en lösning. Sen finns det de som inte vill att hovslagaren ska vara delaktig. Då får man information genom kunden.

Jonas Martinsson
Jag har gott samarbete. Klart vi diskuterar men vi brukar hitta en lösning. Jag hade en veterinär som filmade hästen och "problemet" och pratade samtidigt för att förklara. Det var perfekt. Det hjälper ju också en hästägare som är osäker.

Henrik Törnros
Man vill ha veterinärer som är lätta att ha dialog med. Om jag inte tycker att ordinerad sko funkar tar jag kontakt med veterinären. Jag kan inte göra något jag inte tycker att hästen behöver. Det jag gör måste kännas rätt.

Johan Ljungman
Jag har bara jobbat som hovslagare i två år men hittills har det fungerat bra. Det har varit några gånger jag inte har förstått vad veterinären är ute efter, men det har vi rätt ut. Jag försöker förstå vad de vill och vad jag kan bidra med.

Johanna Svensson
Man kan ha mycket nytta av varandra. Man skulle behöva skapa bättre förutsättningar att kommunicera. Det blir ofta som "viskleken" från veterinär, via ägare till hovslagaren. Ibland förstår inte hästägaren att jag är en del i rehabiliteringen.

Mikaela Blomqvist
Jag kan tycka att veterinärer ibland är lite plumpa. Förra veckan var det en veterinär som sa att "den här hästen ska tas ner i trakten". Men hästen var i slutet av skofasen och behövde verkas runt om.

Felicia Stenvall
Ett bra samarbete är viktigt för att det ska fungera. Jag har fått specialsko hästar med senskad och fånghästar. De två veterinärer som jobbar på klinik här uppe (Boden) är bra båda två. Vi kommunicerar oss fram till bra lösningar.

Amanda Larsson
Jag önskar att det var bättre. Jag hade gärna sett att veterinärer hade mer kunskap om hov. Där brister det ibland. Yngre veterinärer är bättre på det. Hästägarna förstår ofta inte hur lite kunskap många veterinärer har om hoven.

Malin Hellbom
Samarbetet kunde varit bättre, framförallt kommunikationen. Många gånger går den via hästägaren. Det blir lätt missförstånd och man får gissa sig till vad veterinären vill. Det har hänt att jag har ringt upp om något varit viktigt.

Siddy Johannsdotter
Jag samarbetar med veterinär och det fungerar väldigt bra. Det handlar om att kunna prata med dem på deras språk. Skolorna gör klokt i att satsa på utbildning i fysiologi och anatomi så att vi ska kunna prata samma språk.

CRAIG TRNKA var ett uppskattat dragplåster och kanske en av anledningarna till nästan 300 anmälda besökare till årsmötet på Solvalla. Billy Crothers smidde skorna samtidigt som Craig skodde hästen.

Craig Trnka

Årsmötet 2025

Foto: Ricard Stahre, Kate Jürrisson och Lisa Olsson

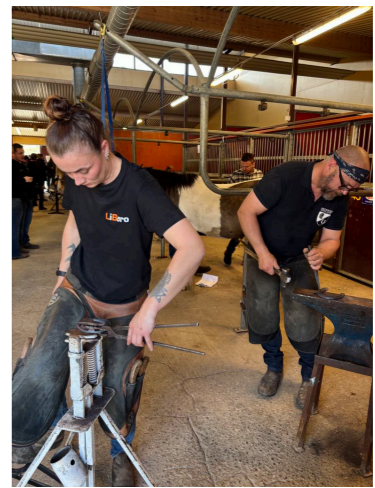
ÖVRIGA FÖRELÄSARE. Leg vet Ellen Law föreläste både fredag och lördag om avancerad bildiagnostik. Chrifan Ivarius talade om arbetet i Ansvarsnämnden och om varför man som anmäld hellre vill hamna där än i tingsrätten. Martin Lindberg informerade om vikten av att vara rätt försäkrad och Michael Knap hade goda råd till dem som ännu inte är av Jordbruksverket godkänd hovslagare.

RILLIS OCH KRILLE LÄMNAR STYRELSEN. Ricard Stahre har suttit i styrelsen i fyra år och bland annat gjort föreningens nya hemsida, sett till att styrelsen bytt till google workspace, skapat en webbutik, roddat i tävlingar och landslagsuttagningar, fixat hovslagarträffar och hållit i flera träffar med hästägare under Sverigeturnén. Christian Martinus, eller Krille, har varit med i styrelsen i elva år och gjort så mycket att det inte ens får plats här.

PRISUTDELNING. Vinnarna i tävlingen var: 1. Magnus Smederöd och Hilda Tedefalk Nygren, 2. Johannes Sandsten Atlason och Christoffer Asklöf, 3. Rickard Svärd och Lukas Svärd Tommila, 4. Carolina Tübingen och Ida Rofors, 5. Carl Magnusson och Svea Huguet.

ÅRETS KOLLEGA 2025. Martin Bruks röstades fram till årets kollega.
ÅRETS HOVSLAGARBIL 2025 ägs av Linus Johannson.
ÅRETS GESÄLL 2024 är Malin Larsson.

Nya styrelsen

Mats Holmstedt och Michael Knap gör come back. Båda har tidigare varit med i styrelsen och får därför ingen egen presentation. Övriga nyinvalda presenteras intill.

Ordförande: **Mats Holmstedt**
Vice ordförande: **Mikaela Hallstedt**
Kassör: **Michael Knap**
Ledamot: **Kate Jürrisson**
Ledamot: **Nils Forssell**
Ledamot: **Julia Nilsson**
Ledamot: **Patrik Pettersson**
Ersättare: **Evelina Ekdahl**
Ersättare: **Debora Linnér**
Valberedningen **John Forbord**, sammankallande, samt **Helena Andersson** och **Jacob Norberg**

Nya i styrelsen: Vem är du? Hur ser du på ditt styrelseuppdrag?

Debora Linnér
Uppsala

Jag är yrkesverksam hovslagare i Uppland och Stockholm sedan 2018. Jag har gått grund- och tilläggutbildning på Strömsholm och jag är godkänd av Jordbruksverket. Jag brinner för utbildningsfrågor och för att föra branschen framåt. Jag tycker det är viktigt med kollegial gemenskap och ser fram emot att ihop med styrelsen planera för kommande evenemang.

Julia Nilsson
Söderköping

Jag har vuxit upp med hästar och gillar hantverk samt att arbeta med kroppen så hovslageri passar mig bra. Jag tar ödmjukt emot styrelseuppdraget som jag tror blir utvecklande och roligt och ett bra sätt att komma in i kårens gemenskap. Jag brinner för välfärd, både för fyr- och tvåbenta. Jag vill jobba för att hovslagare ska kunna arbeta mer kollegialt och emot den machokultur som fortfarande finns inom yrket.

Patrik Pettersson
Björklinge, utanför Uppsala

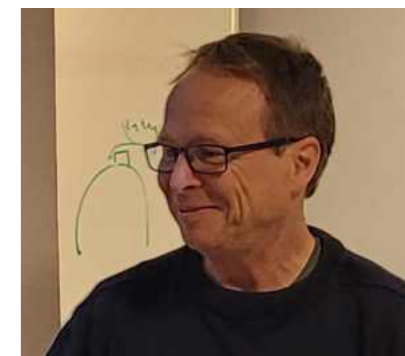
Jag började rida hos en hovslagare när jag var åtta år. Hos honom blev jag sen lärling och på den vägen är det. Gick utbildningen i Skara 1991 och sen den "långa" femveckorskursen 1992. Har bland annat skott i hovstallet i 19 år. Jag har varit med i föreningen sen början på 90-talet. Jag tycker frågor kring skolorna och utbildningarna är intressanta.

Årsmötet – fler bilder

CRAIG PÅ STORBILDSSKÄRM. De som inte ville stå ute och trängas runt Craig kunde bekvämt sitta inne i värmen i utställningshallen och se allt (mycket bättre och mer detaljrikt) på storbildsskärm. Även utställarna kunde ta del av cliniken.

LEG VET OVE WATTLE NY HEDERSMEDLEM. Årsmötet röstade för styrelsens förslag att välja in Ove Wattle som hedersmedlem. Motiveringen löd: "Ove Wattle är en unik kunskapsbank, som genom åren oförtrutet delat med sig av sitt imponerande kunnande. Med ett enastående engagemang har han under 25 år varit en central del i föreningens fortbildning och där vidareutbildat hundratals hovslagare. Därmed har han också starkt bidragit till att öka yrkesstoltheten i kåren samt höja yrkets status." Bilden tagen på höstmötet när Ove fick veta att han skulle föreslås som hedersmedlem.

CRAIG TRNKA var en underhållare som tog sig tid att svara på frågor och som bjöd på många skratt. Längst till vänster Billy Crothers som smider skor. På bilden ovan fick Craig och Billy känna draget i startbilen som släppte iväg ett gäng travhästar på en träningsrunda. Till höger, inspektion av Craigs jobb.

TÄVLING. Intresset för att vara med på årsmötetävlingen var stort och platserna fylldes snabbt. På bilderna, från vänster, Johannes Sandsten Atlason, Ida Rofors och Carl Magnusson. Hur det gick presenteras på föregående uppslag.

LEG VET ELLEN LAW lockade många med sin föreläsning om avancerad bilddiagnostik, CT, MRT och scintigrafi. Faktum är att årsmötet drog så stor publik att man i sista stund fick byta föreläsningssal för att vara säkra på att alla skulle kunna få plats.

SM 2024. Förra året blev Johannes Sandsten Atlason Svensk Mästare. Vem tar titeln i år?

Heja på dina kolleger på Strömsholm!

TÄVLING. Den 4-7 juni är det SM på Strömsholm. Det blir fyra klasser: Division 1 (Open), div 2 och div 3 samt en tävling där tvåmannalag skor Nordsvensk Brukshäst. Max 32 deltagare per klass, sen är det fullt. Först till kvarn gäller. Anmälan sker direkt på hemsidan.

Domare är Alex Würsch från Schweiz och Jean Julien Remy från Belgien.

Helgen avslutas med fest på restaurang Westerqvarn. Biljett till festen köps också via hemsidan.

Mer information, program med mera hittar du på hemsidan:

hovslagareforeningen.se

Har du rätt kompetens i sök-listan?

U, G, F, J, och M. I listan Sök hovslagare på föreningens hemsida finns för varje hovslagare en kompetensförteckning. Gå gärna in där och se efter om uppgifterna stämmer.

Har du vidareutbildat dig och behöver uppdatera i förteckningen? Eller har du kanske flyttat? Hör av dig via mejl till kansliet så hjälper vi dig att uppdatera uppgifterna.

I Sverige skiljer vi på keratom och hornpelare

FRÅGA: Hur uppkommer keratom och vad kan man göra för att hjälpa hästen på bästa sätt (genom skor/verkning med mera). Är operation alltid nödvändig? **Mvh Lena**

SVAR: Hej!

Vad det gäller keratom/hornpelare så ska vi först reda ut vad som är vad. Läser man engelsk litteratur så är hornpelare och keratom samma sak fast de har två olika kategorier: Spherical vilket är i sulan och cylindrical som är upp under hoväggen. Dem vi ser i Sverige som spherical är oftast ett rent keratom/tumör medan den som är cylindrical är en hornpelare. I Sverige skiljer vi på keratom och hornpelare.

Kreatom/Spherical keratoma är en tumör, oftast godartad, som sitter någonstans i hovbenet. Dock är den mycket ovanlig. Den dyker upp helt plötsligt, som de flesta tumörer gör. I många fall så orsakar den vad som upplevs som återkommande hovbölder som inte vill läka ut. Vid röntgen så ser man också att hovbenet blir tillbakabildat på samma område.

Hornpelare/Cylindrical keratoma är oftast en respons på en långvarig retning i hovkapseln till exempel hornspricka, hovböld, lokal inflammation. Det som händer vid en så här långvarig retning är att kroppen försöker stöta bort retningen, i det här fallet genom att producera mer horn. Hade det varit någonstans där det finns hud så hade det setts som en svullnad. Nu kan inte hovkapseln svullna ut på det sättet utan det mesta trycket blir istället in mot hovbenet. Hovbenet kommer då att formas om och vi kan därför se på röntgen eller

HORNPELARE. Bilderna visar en aktiv hornpelare där man kan se tillbakabildningen i tådelen både på röntgen och på sulkanten på hoven. Sulkanten speglar alltid hovbenets form. Man kan också se det gulfärgade hornet som är serumläckage och tyder på en inflammation.

Foto: Henrik Jansson

"När det gäller keratom, alltså tumören, ja då behöver den tas bort."

sulkanten att hovbenet ändrat form. Kroppen jobbar emot sig själv just här kan man säga.

Så, behöver det åtgärdas? När det gäller keratom, alltså tumören, ja då behöver den tas bort. Det är oftast ett ingrepp som man kan göra stående och som har en god prognos. Men det tar ett tag innan såret har läkt och hovkapseln vuxit ut igen. Hur mycket man behöver ta bort beror på tumörens omfattning.

Vad det gäller hornpelaren, så måste man ta reda på om det är en aktiv process i området. I de allra flesta fall så berättar hornpelaren någon typ av historik. Det kan ha varit ett tryck eller en retning, allt från att hästen varit sömmand lite tajt till trauma, hornspricka och så vidare.

Hornpelare som kommer sig av en tidigare retning eller ett

tryck kan läka och försvinna. Den kan komma tillbaka från en tidigare åtgärdad hornpelare. Det kan även ha funnits något som legat till grund för att hovbenet ändrat form.

Efter det att retningen försvunnit så växer inte hovbenet ut igen, utan det kommer att ha sin inbuktning kvar utan att det orsakar ett problem. Alltså en icke aktiv hornpelare. Är den inte aktiv så behöver den inte heller åtgärdas men berättar om en historik från någon gång under hästens liv, vilket är det absolut vanligaste när det kommer till hornpelare.

Henrik Jansson
FWCF
Hovslagar-
mäster

Foto: Inka Sandellius